

Programmabegroting 2026-2029 - integraal na besluitvorming

3.4 Sociaal domein

Ambitie

De ambitie is een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur, talent of beperking. Dit betekent dat de gemeente de juiste zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houdt voor Gouwenars die dit nodig hebben. Ook is er meer aandacht voor armoede en schuldhulp.

Om mee te kunnen doen in de samenleving moeten mensen kunnen beschikken over bestaanszekerheid. Daarom worden gezinnen met een laag inkomen die dat nodig hebben ondersteund met specifieke aandacht voor kinderen.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Iedereen kan meedoen in een inclusieve en sociale stad

Een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur.

2) Inzetten op kansengelijkheid

Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.

3) Passende zorg en ondersteuning

Passende zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouwenars die dit het meest nodig hebben.

4) Integrale dienstverlening sociaal domein

De dienstverlening op het gebied van jeugd, wmo en werk en inkomen is integraal en gaat uit van de menselijke maat. Dienstverlening wordt continu verbeterd.

3.4.1 Wat gaat de gemeente ervoor doen?

Doelstelling 1: Iedereen kan meedoen in een inclusieve en sociale stad

- Samen met de stad werken aan een nieuwe visie op het sociaal domein. Als onderdeel hiervan gaat de gemeente in ieder geval in gesprek met vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en partners over de ondersteuning aan vrijwilligers.
- Met de extra rijksmiddelen vanuit de Hervormingsagenda Jeugd investeren in de sociale basis op de terreinen jeugd/jongeren, volwassenen/ouderen en versterking wijken.
- Vanuit diverse lokale en landelijke programma's (maatregelenpakket sociaal domein, Gedeelde Zorg, Hervormingsagenda Jeugd) wordt er een groter beroep gedaan op ondersteuning in de sociale basis. Daarom versterkt de gemeente in 2026 de sociale basis in Gouda met behulp van de nieuwe subsidieregeling Versterken sociale basis.
- Bijstandsgerechtigden die niet kunnen werken helpen om te gaan participeren. Spoor 1 van het wetsvoorstel Participatiewet in Balans biedt de mogelijkheid tot meer maatwerk voor de groep voor wie werken niet passend is.
- Het Werkcentrum Midden-Holland is per 2026 operationeel. Verschillende arbeidsmarktpartners werken daarin samen om werkzoekenden, werkenden en werkgevers hulp te bieden bij al hun ondersteuningsvragen op het gebied van werk, scholing en/of ontwikkeling.

Doelstelling 2: Inzetten op kansengelijkheid

- Uitvoering geven aan verschillende onderdelen van het nieuwe beleidskader Armoede en Schulden. Zoals extra inzet op communicatie om zo het gebruik van de tegoedbonnen voor sport en cultuur op de Rotterdampas en het volwassenentegoed te vergroten, extra inzet op de coaching en nazorg van cliënten van schuldhulpverlening en het zoveel mogelijk voldoen aan de verschillende onderdelen van de basisdienstverlening schuldhulpverlening.
- De aanpak Jongerenperspectief wordt vaste praktijk. En onderzoeken of en in hoeverre de aanpak kan worden uitgebreid naar andere doelgroepen. De bijbehorende financiële consequenties worden in kaart gebracht.
- Terugdringen van vermijdbare gezondheidsachterstanden, vooral bij ouderen en jeugd via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). In 2026 ligt de focus op het verstevigen van de ketenaanpakken, monitoring en borging van de ingezette aanpak en het voorbereiden van de meerjarige doorontwikkeling vanaf 2027.

Doelstelling 3: Passende zorg en ondersteuning

- Uitvoering geven aan de maatregelen uit het rapport van Berenschot en het aanvullende maatregelenpakket jeugdzorg. Deze maatregelen zijn erop gericht om de zorg betaalbaar en beschikbaar te houden voor de meest kwetsbare inwoners.
- Maatwerk bieden aan inwoners met een bijstandsuitkering, die mantelzorg krijgen of verlenen. Hiervoor komt met de Participatiewet in Balans (spoor 1) meer ruimte. Zo kan iemand tijdelijk inwonen bij een inwoner met een intensieve zorgbehoefte, ook als die geen familie is, zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitkering.

Doelstelling 4: Integrale dienstverlening sociaal domein

- Het implementeren van de maatregelen die volgen uit de toekomstverkenning Promen in 2025.
- Het vestigen van het juridisch loket in Gouda, en in samenwerking met sociale advocatuur en sociaal raadslieden organiseren van gezamenlijke spreekuren in Gouda, met als doel de toegang tot en het verbeteren van de rechtsbescherming in Gouda. (infographic)

3.4.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden partijen	Doel
Promen	Promen geeft uitvoering aan de (voormalige) Wet sociale werkvoorziening. Daarnaast voert Promen re-integratieactiviteiten uit voor inwoners met een Participatiewetuitkering.
Hecht	Hecht verzorgt dienstverlening op het gebied van gezondheid en preventie (o.a. jeugdgezondheidszorg, vaccinaties).
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	De BSGR verzorgt de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken van de gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing en ozb).
Jeugd en Wmo	Realiseren van een doelmatig regionaal zorg- en ondersteuningsaanbod voor de inwoners van Midden Holland op het gebied van jeugd en Wmo (inclusief centrumtaken Beschermd wonen, Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang). Het waarborgen van de kwaliteit, continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van het zorg- en ondersteuningsaanbod.

3.4.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Toelichting	Indicator	Databron
Iedereen kan meedoen in een inclusieve en sociale stad	Een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur.	Het % inwoners dat zich thuis voelt in Gouda	Stadspeiling
Inzetten op kansengelijkheid en preventie	Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.	Het aantal uitgegeven Rotterdampassen (waarvan voor volwassenen en kinderen uit doelgroep minima)	Gemeente Rotterdam
Inzetten op kansengelijkheid en preventie	Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.	Het % kinderen met gezond gewicht	GGD Midden-Holland
Inzetten op kansengelijkheid en preventie	Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.	Het aantal verzilverde tegoedbonnen sport en cultuur op de Rotterdampas (2 per pas voor kinderen minima)	Gemeente Rotterdam
Passende zorg en ondersteuning	Passende zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouvenaars die dit het meest nodig hebben.	Het relatieve gebruik van aantal kinderen < 18 jaar van maatwerk jeugdhulp	Gemeente Gouda, Sociaal domein
Passende zorg en ondersteuning	Passende zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouvenaars die dit het meest nodig hebben.	De gemiddelde kosten per cliënt per jaar voor de maatwerkvoorziening Wmo	Gemeente Gouda, Sociaal domein
Integrale dienstverlening sociaal domein	De dienstverlening is integraal en gaat uit van de menselijke maat. Dienstverlening wordt continu verbeterd.	Het gemiddeld rapportcijfer voor de dienstverlening van de medewerkers van de gemeente (J, Wmo en weni)	Client Ervarings-onderzoeken Jeugd, Wmo en werk en inkomen
Integrale dienstverlening sociaal domein	De dienstverlening is integraal en gaat uit van de menselijke maat. Dienstverlening wordt continu verbeterd.	Het % inwoners dat weet voor welke hulp ze terecht kunnen bij de gemeente	Stadspeiling

3.4.4 Wat gaat het kosten?

3.4.4.1 Overzicht lasten en baten

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten	189.439	181.023	174.684	173.007
Baten	-53.958	-48.184	-43.532	-43.532
Saldo van baten en lasten	135.481	132.839	131.152	129.475
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.661	-250	-250	-199
Gerealiseerd resultaat	133.819	132.589	130.902	129.276

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.4.4.2 Overzicht mutaties

In de onderstaande tabel zijn de financiële mutaties binnen dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Startbegroting	123.946	123.138	122.542	122.620
Autonome en administratieve ontwikkeling	1.805	1.777	1.847	1.363
Kadernota	4.733	4.343	4.622	3.153
Nieuwe ontwikkelingen/ bestuursrapportage	3.336	3.331	1.891	2.140
Totaal	133.819	132.589	130.902	129.276

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.4.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	13.207	13.192	11.777	11.775
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	7.555	7.555	7.335	7.335
6.3 Inkomensregelingen	10.546	10.470	10.422	10.371
6.4 WSW en beschut werk	10.218	9.899	9.557	9.154
6.5 Arbeidsparticipatie	9.984	9.130	9.120	7.829
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.240	1.255	1.265	1.273
6.711 Hulp bij het huishouden (WMO)	8.046	8.079	8.101	8.117
6.712 Begeleiding (WMO)	7.153	6.888	6.915	6.931
6.713 Dagbesteding (WMO)	2.268	2.268	2.268	2.268
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	2.558	1.887	1.887	1.887
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	2.703	2.619	2.594	2.594
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	17.942	17.316	17.525	17.556
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	1.102	1.101	1.101	1.101
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	1.524	1.524	1.524	1.524
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	5.402	5.402	5.402	5.402
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	124	124	124	124
6.791 PGB WMO	1.325	1.325	1.325	1.325
6.792 PGB Jeugd	1.037	1.037	1.037	1.037
6.811 Beschermd wonen (WMO)	19.118	19.281	19.281	19.281
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	5.007	4.958	4.958	4.958
6.821 Jeugdbescherming	2.864	2.870	2.974	2.974
6.822 Jeugdreclassering	662	662	662	662
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	195	195	195	195
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	206	206	206	206
7.1 Volksgezondheid	3.412	3.513	3.513	3.513
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	83	83	83	83
Totaal	135.481	132.839	131.152	129.475

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Ambitie

Gouda is een bruisende en gezonde stad, waar het prettig wonen, opgroeien en recreëren is. Een stad met een rijk cultureel aanbod waar ruimte is voor verwondering en een unieke beleving.

De gemeente wil het culturele erfgoed van Gouda behouden, versterken en toekomstbestendig maken en haar archeologische verleden zichtbaar maken. Kansen die waterrecreatie biedt voor Gouda, aangrijpen.

Voor een aantrekkelijke en leefbare stad zijn cultuur en kunst een onmiskenbare schakel. Toegankelijkheid, een breed bereik en divers aanbod van kunst en cultuur is daarbij cruciaal.

Gouda is een gezonde stad met gezonde inwoners. Zowel lichamelijk als geestelijk. Sporten en bewegen is toegankelijk en dichtbij voor iedere Gouwenaar.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Een aantrekkelijke stad voor inwoners, bezoekers en toeristen

Investeren in een aantrekkelijke binnenstad voor inwoners, bezoekers en toeristen, in samenwerking met de partners. Het benutten van kansen voor waterrecreatie. Het investeren in de verbinding van de historische as (Museum Gouda - Sint Jan – Stadhuis – de Waag) om de kracht van dit toonaangevende cultuurhistorische ensemble voor Gouda beter te benutten.

2) Het merk Gouda verder versterken en strategisch positioneren

Gouda is een unieke stad die veel te bieden heeft en om trots op te zijn. Daarom wil de gemeente datgene waar Gouda voor staat verder uitdragen en samen met partners, en inwoners als de ambassadeurs bij uitstek, werken aan versterking van het imago.

3) Versterken van het cultureel erfgoed in Gouda

Inzetten op het behoud, de maatschappelijke benutting en versterken van het cultuurhistorisch erfgoed en stimuleren van onderhoud. Inzetten op het behoud, de maatschappelijke benutting en versterken van het cultureel erfgoed, waaronder de ambachten, en het stimuleren van onderhoud. Het uitdragen en zichtbaar maken van de geschiedenis van Gouda, ook op archeologisch gebied. Het uitvoering geven aan de herbestemmingsplannen voor het Stadhuis en een nieuwe aanwijzingsronde voor monumenten.

4) Ontwikkeling en vernieuwing van de brede culturele sector

Het stimuleren van een vernieuwend, interessant en aansprekend aanbod van kunst en cultuur voor de grote diversiteit aan Gouwenaars en bezoekers van buiten Gouda.

5) Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt

De gemeente wil door de inzet van verschillende instrumenten faciliteren dat het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt toeneemt.